

Sag C-406/22**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

20. juni 2022

Forelæggende ret:

Krajský soud v Brně (Den Tjekkiske Republik)

Afgørelse af:

20. juni 2022

Sagsøger:

CV

Sagsøgt:

Ministerstvo vnitra České republiky

Hovedsagens genstand

Klage over sagsøgtes afgørelse om afvisning af sagsøgerens ansøgning om international beskyttelse som åbenbart grundløs.

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Den forelæggende ret anmoder om fortolkning af visse bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (herefter »direktivet«).

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal kriteriet »udpegelse af sikre oprindelseslande som omhandlet i artikel 37, stk. 1« i bilag I, litra b), til dette direktiv, hvorefter det pågældende land skal sikre beskyttelse mod forfølgelse eller mishandling ved at overholde de rettigheder og frihedsrettigheder, der er fastsat i konventionen til beskyttelse af

menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, herunder navnlig de rettigheder, der ikke kan fraviges i henhold til artikel 15, stk. 2 i den nævnte konvention, fortolkes således, at hvis et land under offentlige faretilstande som omhandlet i konventionens artikel 15 fraviger sine forpligtelser i henhold til konventionen om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, opfylder det således ikke længere betingelsen for dets betegnelse som et sikkert oprindelsesland?

2. Skal [direktivets] artikel 36 og artikel 37 fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en medlemsstat udpeger et land som et delvist sikkert oprindelsesland med visse territoriale undtagelser, hvor formodningen om, at den pågældende del af landet er sikker for ansøgeren, ikke finder anvendelse, og hvis en medlemsstat udpeger et land med sådanne territoriale undtagelser som sikkert, kan det pågældende land som helhed ikke betragtes som et sikkert oprindelsesland i henhold til dette direktivs formål?

3. Såfremt et af de to ovenstående præjudicielle spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 46, stk. 3, i [direktivet], sammenholdt med artikel 47, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, da fortolkes således, at retten, der træffer afgørelse om en appel af en afgørelse om en åbenbart grundløs ansøgning i henhold til direktivets artikel 32, stk. 2, truffet i en procedure i henhold til direktivets artikel 31, stk. 8, litra b), ex officio – selv uden ansøgerens indsigelse – skal tage i betragtning, at udpegelsen af et land som sikkert er i modstrid med EU-retten af de anførte grunde?

Anførte EU-retlige og internationale bestemmelser

Artikel 18 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »**chartret**«).

11., 12., 40. til 42., og 46. betragtning til direktivet samt direktivets artikel 1, artikel 31, stk. 8, artikel 32, stk. 2, artikel 36, artikel 37, artikel 46 og bilag I til **direktivet**.

Protokol nr. 24 om asyl for statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater (herefter »**Protokol nr. 24**«).

Artikel 15, i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (herefter »**konventionen**«) og artikel 3, i Genève-konventionen om flygtninges retsstilling.

Tjekkisk ret

I henhold til artikel **16, stk. 2 og 3**, i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu (lov nr. 325/1999 om asyl, herefter »**asylloven**«), vil en ansøgning om tildeling af international beskyttelse blive afvist som åbenbart grundløs, hvis ansøgeren

kommer fra et land, som Den Tjekkiske Republik anser for at være et sikkert oprindelsesland, medmindre ansøgeren beviser, at dette land i det konkrete tilfælde ikke kan betragtes som et sådant land. Hvis betingelserne for en sådan afvisning er opfyldt, vurderes det ikke, om ansøgeren opfylder betingelserne for at blive meddelt asyl eller subsidiær beskyttelse, og om hvorvidt han har henvist til omstændigheder, der tyder på, at han kan være i risiko for forfølgelse, eller at han risikerer alvorligt overgreb.

I henhold til asyllovens **artikel 3d**, har en person, der søger om international beskyttelse, ret til at blive på Den Tjekkiske Republiks område, men det giver ikke personen en ret til opholdstilladelse. I henhold til **artikel 2, stk. 1 litra b)**, har en udlænding status som ansøger om international beskyttelse i den periode, hvor et søgsmål anlægges, og under retssagen vedrørende en klage over en afgørelse truffet af ministeriet i overensstemmelse med kodekset for forvaltningsdomstole, hvis klagen har opsættende virkning eller indtil en regional domstol har truffet afgørelse om ikke at tillægge klagen opsættende virkning, hvis udlændingen har anmodet herom. I henhold til asyllovens **artikel 32, stk. 2**, har et søgsmål mod en afgørelse truffet efter asyllovens artikel 16, stk. 2, ikke opsættende virkning. I henhold til asyllovens **artikel 85b, stk. 1**, skal ministeriet ex officio, efter at have truffet afgørelse om afvisning af ansøgningen om international beskyttelse som åbenbart grundløs, hvis afgørelsen ikke er blevet omgjort af en domstol eller efter at en regional domstol har truffet afgørelse om ikke at tillægge klagen opsættende virkning, som udlændingen har anmodet om, pålægge udlændingen et udrejsepåbud, der er gældende i højst en måned.

I henhold til asyllovens **artikel 2 stk. 1, litra k), punkt 3**, kan et land anses som værende et sikkert oprindelsesland, hvis det har ratificeret og overholder internationale traktater om menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, herunder standarderne for effektive retsmidler. I henhold til vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (forordning nr. 328/2015 om gennemførelse af asylloven og lov om midlertidig beskyttelse af udlændinge (herefter »**forordningen**«)), anses Moldova for at være et sikkert oprindelsesland med undtagelse af Transnistrien.

I henhold til **artikel 73**, i zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (lov nr. 150/2002 om forvaltningsretspleje, herefter »forvaltningsretsplejeloven«), tillægger retten, efter sagsøgerens anmodning herom, og efter at have hørt modparten, den påklagede afgørelse opsættende virkning, såfremt fuldbyrdelsen eller andre retsvirkninger af afgørelsen vil forårsage uforholdsmæssigt større skade for sagsøgeren, end hvad tilkendelse af opsættende virkning kan medføre for andre personer, og såfremt det ikke er i væsentlig modstrid med den offentlige interesse.

I henhold til forvaltningsretsplejelovens **artikel 76, stk. 1, litra c)**, ophæver retten den påklagede afgørelse på grund af processuelle mangler som følge af væsentlig overtrædelse af bestemmelserne om sagsbehandling ved et forvaltningsorgan, hvis dette kunne have medført, at der blev afsagt en retsstridig realitetsafgørelse.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Den 9. februar 2022 indgav sagsøgeren fra Moldova en ansøgning om tildeling af international beskyttelse i Den Tjekkiske Republik (herefter »Den Tjekkiske Republik«). Han begrundede sin ansøgning med, at han modtager trusler fra ukendte personer. I 2015 var han vidne til en ulykke, hvor en person blev kørt over og dræbt af en bil på fortovet. Sagsøgeren så hele hændelsen. Gerningsmanden stak af fra ulykken. Sagsøgeren tilkaldte en ambulance og politiet. Samme nat kom nogle mennesker hjem til ham. De var hætteklædte. De tog ham med ud i skoven og slog ham. Sagsøgeren flygtede derefter. Han vendte hjem, tog sin datter med hjem til en bekendt, der skulle passe hende, og han kontaktede politiet. Datteren rejste derefter til Kasakhstan i sikkerhed hos sin mor. Politiet sagde, at de ville undersøge sagen, men at de ikke kendte gerningsmanden og derfor ikke kunne hjælpe sagsøgeren. På grund af frygt, vendte sagsøgeren ikke hjem. Han gemte sig hos sine venner. Efter to dage tog han hjem og opdagede, at hans hus var brændt ned. Sagsøgeren flygtede derefter fra Moldova. En bekendt skaffede ham et rumænsk pas. Sagsøgeren rejste på dette pas til Den Tjekkiske Republik. Han vendte tilbage til Moldova i 2016 og 2019. Udover sine fætre, lod han ikke nogen vide herom. Politiet har efterforsket sagen i syv år. De har dog ikke fundet gerningsmanden¹. Sagsøgeren har ikke klaget over politiets efterforskning nogen steder.
- 2 Sagsøgeren indgav en ansøgning om international beskyttelse (herefter »sagsøgerens ansøgning«) med henblik på at legalisere sit ophold i Den Tjekkiske Republik. Han oplyste, at han i 2016 blev pålagt administrativ udvisning i to år, fordi han havde anvendt et falsk rumænsk pas, og i 2020 modtog han en udrejseordre, som blev genudstedt den 23. januar 2022.
- 3 Ved afgørelse af 8. marts 2022 afviste sagsøgte sagsøgerens ansøgning som åbenbart grundløs i henhold til artikel 16, stk. 2, i asyloven (herefter »afvisningsafgørelsen«) med den begrundelse, at Den Tjekkiske Republik anser Moldova, med undtagelse af Transnistrien, for at være et såkaldt sikkert oprindelsesland i henhold til forordningen. Sagsøgte havde også indsamlet oplysninger fra forskellige kilder om den politiske og sikkerhedsmæssige situation og om overholdelsen af menneskerettighederne i Moldova.
- 4 Hvis ansøgeren kommer fra et sikkert oprindelsesland, har han bevisbyrden for, at det givne land i hans tilfælde ikke kan anses for at være sikkert, hvilket sagsøgeren ifølge sagsøgte undlod at gøre af følgende grunde:
 - 1) På tidspunktet for afgørelsen var der ingen meldinger om, at den væbnede konflikt i nabolandet Ukraine havde spredt sig til Moldova.

¹ Politiet ved angiveligt, hvem har begået drabet, men de kan ikke bevise noget over for den pågældende, som de angiveligt har eftersøgt i 25 år.

- 2) Selv om det ikke er muligt at udelukke tilfælde af forfølgelse², især diskriminerende retsforfølgelse og straf af personer, der modsætter sig det statslige regime, falder sagsøgeren ikke ind under kategorien af sådanne personer.
- 3) Hvad angår truslerne fra ukendte personer, skulle de have været fremsat allerede i 2015, og sagsøgeren vendte derefter tilbage til sit hjemland to gange; han benyttede sig ikke af alle muligheder for beskyttelse (f.eks. fra en ombudsmand eller uafhængige organisationer).
- 4) Sagsøgerens anmodning har udelukkende til formål at lovliggøre hans fortsatte ophold i Den Tjekkiske Republik.
- 5) Sagsøgeren anlagde et søgsmål mod sagsøgtets afgørelse, hvori han gjorde gældende, at sagsøgte ikke behørigt havde fastslået de faktiske omstændigheder, ikke udtømmende havde vurderet ansøgningen i forhold til hans subjektive frygt, og ikke havde taget hensyn til konsekvenserne af afvisningen af ansøgningen.
- 6) Den 9. maj 2022 tog den regionale domstol sagsøgerens påstand³ om opsættende virkning på grund af hans søgsmål til følge af følgende grunde:
 - 1) I Moldova ville sagsøgeren være i risiko for alvorligt overgreb fra privatpersoner, som allerede har skadet ham tidligere.
 - 2) Den 8. maj 2022 gik pro-russiske separatisttropper i Transnistrien i alarmberedskab.
 - 3) Moldova fraveg sine forpligtelser i henhold til konventionen.
- 7) Moldova erklærede undtagelsestilstand i januar 2022 på grund af en energikrise. Derefter meddelte Moldova Europarådet den 25. februar 2022, at Moldova fraveg sine forpligtelser i henhold til konventionens artikel 15, herunder retten til ytringsfrihed i henhold til artikel 10. Dagen før erklærede Moldovas parlament undtagelses- og krigstilstand som en reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Dette skete den 3. marts 2022, det vil sige fem dage før sagsøgtets afgørelse blev truffet, hvorfor der ikke blev taget højde for faktum om, at Moldova igen fraveg sine forpligtelser i henhold til konventionen med henvisning til denne nye sikkerhedstrussel. Den 28. april 2022 annoncerede Moldova igen en forlængelse af denne fravigelse, da det moldoviske parlament den 21. april 2022 havde forlænget undtagelsestilstanden til den 23. juni 2022.

²– I henhold til artikel 9, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13.12.2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (herefter »direktiv 2011/95«).

³– Hvis sagsøgeren ikke havde indgivet denne ansøgning, ville han ikke længere være ansøger om international beskyttelse, som lovligt kan forblive på Den Tjekkiske Republiks område.

Analyse af de præjudicielle spørgsmål

Den forelæggende ret ønsker at vide, hvilke konsekvenser der er ved, at et bestemt land, der anses for at være et sikkert oprindelsesland, har følgende omstændigheder:

- (a) landet fraviger konventionen i tilfælde af en faretilstand,
- (b) en medlemsstat udelukkende anser et land som sikkert i forhold til en del af dets territorium, og ikke hele territoriet,

og hvis mindst et af disse problemer fører til, at landet ophører med at være et sikkert oprindelsesland,

- (c) skal en domstol således i forvaltningsretlige sager tage dette forhold i betragtning (*ex officio*) ved sagsbehandling af klagen over afgørelse om afvisning af en ansøgning om tildeling af international beskyttelse.

Det første præjudicielle spørgsmål (fravigelse af konventionen i henhold til dens artikel 15)

- 8 Den forelæggende ret understreger, at det af direktivets artikel 36 og artikel 37, fremgår, at formodningen om en tilstrækkelig beskyttelse i oprindelseslandet kan afkræftes af vægtige grunde. Samtidig er medlemslandet forpligtet til at sikre den fulde implementering af direktivets bestemmelser⁴. Det følger heraf, at Domstolen i forbindelse med prøvelsen af en afgørelse om afvisning af en ansøgning baseret på begrebet et sikkert oprindelsesland, inden for rammerne af retten til et effektivt retsmiddel, ikke blot skal vurdere, om denne formodning er blevet afkræftet af ansøgeren, men skal også behandle spørgsmålet om, hvorvidt den generelle klassificering af landet på listen over sikre oprindelseslande er foretaget i overensstemmelse med direktivet.
- 9 Overholdelse af de rettigheder og friheder, der blandt andet er fastsat i konventionen, især de rettigheder, der ikke kan fraviges i henhold til konventionens artikel 15, stk. 2⁵, fremgår af direktivets bilag I som et af kriterierne for at udpege et land for et sikkert oprindelsesland.
- 10 Fravigelse af de forpligtelser, der følger af alle såkaldte fravigelige rettigheder i konventionen, betyder naturligvis ikke, at disse rettigheder »ophører med at gælde«. Men med en sådan fravigelse får det pågældende land mere frihed til at begrænse rettighederne.

⁴– Jf. Domstolens dom af 25.7.2018, A. mod Migrationsverket, C 404/17, præmis 25-26 og 31.

⁵– Disse er retten til liv, undtagen død som følge af autoriserede krigshandlinger, forbuddet mod tortur, forbuddet mod slaveri og trældom og forbuddet mod straf uden retsregel.

- a) De nationale myndigheder i det givne land opnår en bred skønsmargin, når de griber ind i disse rettigheder, sammenlignet med en almindelig, ikke-hastesituation ⁶.
- b) Indgreb i disse rettigheder skal vurderes forskelligt ud fra to kriterier: (i) overholdelse i det omfang, det er strengt nødvendigt på grund af situationens hastende karakter, og (ii) overholdelse af andre forpligtelser i henhold til international ret (f.eks. FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder eller FN's konvention mod tortur, som Moldova er part i, eller Genève-konventionerne) ⁷.
- 11 En ordlydsfortolkning kunne føre til konklusionen, at den pågældende stat ved fravigelse i henhold til konventionens artikel 15 reelt ophører med at være et sikkert land. På den måde erklærer landet, at det ikke længere vil beskytte rettighederne og frihederne under konventionen, som det hidtil har gjort. Her er det nødvendigt at henvise til 42. betragtning til direktivet, hvorefter udpegelsen af et tredjeland som et sikkert oprindelsesland ikke kan give dette lands statsborgere en absolut garanti for sikkerhed, og bilag I, som fastlægger overholdelsen af fravigelige rettigheder som grundlaget, og derefter, at der kun lægges vægt på ikke-fravigelige rettigheder. Analogt kan man også henvise til Protokol nr. 24, som foreskriver, at hvis et medlemsland fraviger de forpligtelser, der følger af konventionen, medfører det, at de øvrige medlemslande er forpligtede til at acceptere en ansøgning om international beskyttelse indgivet af en borger fra den pågældende stat til videre behandling. Det medlemsland, der fraviger forpligtelsen, ophører således med at være et sikkert oprindelsesland for de øvrige medlemslande, og en sådan ansøgning bør ifølge den forelæggende ret finde anvendelse, hvis det fravigende land er et tredjeland.
- 12 En anden mulig fortolkning er, at staten ikke ophører med at overholde de rettigheder og friheder, der følger af konventionen, selv efter fravigelsen af forpligtelserne. En fravigelse i sig selv betyder ikke en fuldstændig »opgivelse« af Strasbourg-mekanismen til beskyttelse af menneskerettighederne. Der er ikke tale om opsigelse af konventionen i henhold til dens artikel 58, men om en »nødordning« for overholdelsen af disse rettigheder, idet den givne stat ikke kan trække sig tilbage fra overholdelsen af visse rettigheder, selv under denne ordning.
- 13 Den forelæggende ret hælder til den fortolkning, hvorefter en fravigelse i henhold til konventionens artikel 15 automatisk medfører, at det pågældende land ikke kan anses for at være et sikkert oprindelsesland.

⁶– Jf. den fulde dom fra Menneskerettighedsdomstolen af 18.1.2078, *Irland mod Storbritannien*, nr. 5310/71, præmis 207

⁷– Jf. f.eks. Menneskerettighedsdomstols domme af 20.3.2018 i sagen Mehmet Hasan Altan mod Tyrkiet, nr. 13237/17, præmis 94, og i sagen Şahin Alpay mod Tyrkiet, præmis 78)

Det andet præjudicielle spørgsmål (udpegning af kun en del af oprindelseslandet som sikkert)

- 14 I medlemsstaternes praksis kan der findes territoriale⁸ undtagelser for specifikke geografiske områder eller personmæssige undtagelser⁹ for ansøgere fra sikre oprindelseslande. Cypern, Danmark og Frankrig betragter hele Moldova som et sikkert oprindelsesland. Tjekkiet er det eneste land, der har udpeget Moldova, med undtagelse af Transnistrien, som et sikkert oprindelsesland.
- 15 Ifølge den forelæggende ret skal betegnelsen af et givet land som sikkert opfylde kravene i EU-retten. Rådets direktiv 2005/85/EF af 1. december 2005 om minimumsstandarder for procedurer i medlemslande om tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne¹⁰ har udtrykkeligt fastsat muligheden for territoriale og personmæssige begrænsninger, som gik forud for det nuværende direktiv, og som i sig selv ikke længere udtrykkeligt regulerer denne mulighed. Af den forklarende bemærkning til forslaget til det nuværende direktiv fremgår, at den valgfri bestemmelse, der giver medlemsstaterne mulighed for at anvende begrebet sikkert oprindelsesland for en del af landet, udgår. Hvis direktivet, der i modsætning til dets forgænger regulerer fælles, og ikke blot minimumsstandarder for asylprocedurer, ikke indeholder en sådan bestemmelse, kan et land, hvis område ikke opfylder betingelserne i direktivets bilag I, ikke karakteriseres som et sikkert oprindelsesland.
- 16 En modsat konklusion ville være i strid med direktivets artikel 36, stk. 1, og artikel 37, stk. 1, og ville indføre forskellig proceduremæssig behandling af (i) en person, der kommer fra en del af landet, der er udpeget som sikkert, som skal afkræfte formodningen om sikkerhed, og hvis det ikke lykkes, kan han blive pålagt en udrejseordre, uanset vedkommendes konkrete grunde til søge om asyl, og (ii) en person fra et land, der er omfattet af en territorial undtagelse, som kan regne med en fuldstændig behandling af sin ansøgning og den automatiske opsættende virkning ved klage over afgørelsen¹¹. Denne forskelsbehandling fører også til en ugunstig forskelsbehandling i forhold til ansøgere fra lande, der ikke er

⁸– Eksempelvis udpeger Tjekkiet, Danmark og Finland Georgien som et sikkert oprindelsesland med undtagelse af Sydossetien og Abkhasien. Tilsvarende har Cypern og tillige Den Tjekkiske Republik stadig en undtagelse for ukrainske ansøgere fra Krim-halvøen og Donetsk- og Luhansk-regionerne. Ungarn udpeger USA som et sikkert oprindelsesland, men kun i forhold til stater, der ikke anvender dødsstraf.

⁹– Luxembourg har udpeget Benin og Ghana som sikre oprindelseslande, men kun for mænd. For Ruslands vedkommende anvender Danmark undtagelser for etniske tjenere, LGBTI-ansøgere, russiske jøder og politisk aktive personer, der har været udsat for overgreb fra myndighedernes side. Danmark har også en generel fritagelse for LGBTI-ansøgere. Holland har også undtagelser for specifikke befolkningsgrupper i Armenien, Marokko og Tunesien.

¹⁰– Jf. artikel 30, stk. 1, i dette direktiv.

¹¹– Implikationerne af denne forskelsbehandling er illustreret i dommen af 23.7.2015 fra Canadas føderale domstol i sagen i Y.Z. mod. Canada (statsborgerskab og immigration), 2015 FC 892 (<https://bit.ly/3yAfhzx>)

på listen over sikre oprindelseslande. Forskellig behandling baseret på kriteriet om oprindelsesland er i strid med artikel 3, i Genève-konventionen om flygtnings retsstilling. Territoriale undtagelser påvirker også vurderingen af ansøgninger om international beskyttelse i henhold til artikel 8, i direktiv 2011/95/EU, i negativ retning.

- 17 Begrebet et sikkert oprindelsesland skal repræsentere en vis proceduremæssig forenkling for det sagsbehandlende administrative organ. Medlemsstaterne bør dog kunne anvende denne proceduremæssige forenkling ved »problemfri« lande, hvor det ikke er sandsynligt (som i tilfældet med EU-medlemsstater), at de producerer flygtninge eller personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse. Denne problemløshed forekommer dog ikke i lande, hvor staten ikke udøver effektiv kontrol over en del af territoriet. Ukraine kan nævnes som et ekstremt eksempel.
- 18 På den anden side er den forelæggende ret klar over, at det netop beskrevne synspunkt ikke er entydigt, hvilket fremgår af praksis i nogle medlemsstater, der stadig udpeger visse lande som sikre med territoriale eller personmæssige undtagelser, og indrømmer, at fraværet af en tydelig mulighed for at anvende territoriale undtagelser også kan læses på en sådan måde, at direktivet ikke udelukker dem absolut (selv om EU-lovgiverens hensigt klart var anderledes).

Det tredje præjudicielle spørgsmål (ex officio vurdering)

- 19 Inden for det fælles europæiske asylsystem spiller direktivets artikel 46, stk. 3¹², som giver enhver ansøger ret til et effektivt retsmiddel mod en afgørelse om et afslag på hans ansøgning om international beskyttelse, en stor rolle. Et effektivt retsmiddel skal, i det mindste ved retten i første instans, omfatte en fuldstændig og ex nunc vurdering af både de faktiske omstændigheder og loven. I den foreliggende sag opstår spørgsmålet om, hvorvidt en domstol, der træffer afgørelse i henhold til denne bestemmelse, ex officio skal undersøge, om udpegningen af et bestemt land som sikkert er i overensstemmelse med bilag I til dette direktiv. Denne bestemmelse nævner ikke eksplicit muligheden for at træffe afgørelser ex officio¹³.
- 20 I den tjekkiske sammenhæng er spørgsmålet, om en domstol på eget initiativ, selv uden sagsøgerens indsigelse, skal vurdere, om den i forordningen fastsatte betegnelse for det sikre oprindelsesland er i overensstemmelse med direktivet. Og om en domstol skal beslutte, at sagsøgte ikke kunne træffe afgørelse efter asyllovens artikel 16, stk. 2, hvis retten finder, at forordningen herom er i strid med direktivet.

¹² Den tjekkiske lovgiver har endnu ikke implementeret denne bestemmelse i det tjekkiske retssystem. Det har derfor en direkte effekt.

¹³ Direktivet nævner udtrykkeligt ex officio-kontrol i andre situationer, der er omfattet af artikel 46, stk. 4, eller artikel 46, stk. 6.

- 21 Efter national praksis skal en domstol i forvaltningsretlige sager ex officio tage hensyn til en proceduremangel, der består i, at forvaltningsmyndigheden har truffet en afgørelse, som dog er udelukket af den konkrete sags processuelle rammer¹⁴. Dette kunne hypotetisk også gælde i en situation, hvor den myndighed, der træffer afgørelse i en sag om international beskyttelse, behandler sagen i henhold til direktivets artikel 31, stk. 8, litra b), med anvendelse af begrebet et sikkert oprindelsesland og træffer afgørelse om ansøgningens åbenbare grundløshed som omhandlet i direktivets artikel 32, stk. 2, selv om det pågældende land ikke opfyldte betingelsen i bilag I til direktivet.
- 22 Hvis direktivets artikel 46, stk. 3, ikke vil give retten hjemmel til at vurdere, selv uden en anmodning herom, om forordningen er i overensstemmelse med direktivets bilag I, er spørgsmålet, hvad ellers en fuldstændig retlig vurdering af sagen kan indebære. Samtidig angiver denne bestemmelse ikke i sig selv, at denne vurdering kun skal finde sted inden for rammerne, som defineres af ansøgerens indsigelser, og udelukker derfor ikke udtrykkeligt en ex officio-prøvelse. Støtte for dette argument kan også hentes fra princippet om loyalt samarbejde i henhold til artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union¹⁵.
- 23 Den forelæggende ret er derfor tilbøjelig til at mene, at den nævnte vurdering i henhold til direktivets artikel 46, stk. 8, litra b), bør finde sted ex officio, og at den skal omfatte, hvorvidt en hastebehandling i henhold til direktivets artikel 31, stk. 8, litra b), overhovedet bør anvendes i et sådant tilfælde.

¹⁴– Jf. dom af 10.5.2017 af den øverste domstol i forvaltningsretlige sager, nr. 2 As 163/2016-27.

¹⁵– Jf. Domstolens forslag til afgørelse 1/09 af 8.3.2011 (præmis 68 og 69).